

Reactie RIVM

De constatering dat het RIVM voorbarige conclusies heeft getrokken ten aanzien van de risico's van sporten op kunstgras met rubbergranulaat, met name voor kinderen, is onjuist. De auteurs baseren hun constatering op een mogelijke onderschatting van de gevaarskant van het risico. Zij gaan voorbij aan het feit dat het RIVM in haar onderzoek juist aan de blootstellingskant factoren heeft meegenomen die waarschijnlijk leiden tot een overschatting van het risico. Zo zijn zeer conservatieve aannames voor de blootstellingsschatting gedaan en is (voor BPA) gerekend met samenstelling in plaats van met migratie. Na weging van *alle* voor PAKs en BPA geïdentificeerde onzekerheden heeft het RIVM geconcludeerd dat de gezondheidsrisico's naar verwachting verwaarloosbaar zijn, ook voor keepers.

Het klopt dat er gevoeligheidsverschillen kunnen bestaan tussen kinderen en volwassenen en dat in standaard carcinogeniteitsstudies geen juveniele proefdieren worden blootgesteld. Daarom is ten tijde van het onderzoek in de Wetenschappelijke Klankbordgroep Rubbergranulaat (waar de eerste auteur van het artikel zitting in had) besproken hoe het best met deze aspecten kon worden omgegaan in de risicobeoordeling van PAKs. In gezamenlijkheid is besloten om de gangbare risicobeoordelingspraktijk in Europa aan te houden. Daarin wordt geen extra veiligheidsfactor toegepast voor jonge kinderen. Conform afspraak zijn de mogelijke gevoeligheidsverschillen als gevolg van blootstelling tijdens de vroege levensjaren wel meegenomen in de discussie en de onzekerheidsanalyse. Internationale wetenschappelijke discussie over de beste methode om risico's op kanker af te leiden uit dierproeven en nader onderzoek zijn wenselijk. Initiatief van de auteurs op dat vlak wordt aangemoedigd.

Voor BPA had ten tijde van het rubbergranulaat onderzoek nog geen heroverweging van de norm in (inter)nationaal verband plaatsgevonden. Daarom is besloten de geldende normen voor BPA te gebruiken in de risicobeoordeling en de gevolgen van een eventuele verlaging van de norm op te nemen in de discussie en de onzekerheidsanalyse.

Uitgebreide verantwoording van het onderzoek is te vinden in de achtergronddocumentatie bij het RIVM rapportⁱ en in een artikel over het onderzoekⁱⁱ. Op de website van het RIVM zijn tevens antwoorden op veel gestelde vragen te vindenⁱⁱⁱ evenals informatie over de klankbordgroep^{iv}.

ⁱ <https://www.rivm.nl/rubbergranulaat/onderzoek-naar-rubbergranulaat-op-sportvelden/wetenschappelijke-rapportage>

ⁱⁱ <https://www.rivm.nl/publicaties/synthetic-turf-pitches-with-rubber-granulate-infill-are-there-health-risks-for-people>

ⁱⁱⁱ <https://www.rivm.nl/veelgestelde-vragen-rubbergranulaat>

^{iv} <https://www.rivm.nl/rubbergranulaat/onderzoek-naar-rubbergranulaat-op-sportvelden/klankbordgroepen>